
Pražská CERGE-EI už dvacet let vychovává špičkové ekonomy

Pražská CERGE-EI už dvacet let vychovává špičkové ekonomy

pátek 16. září 2011, 7:26

Instituce, která zastřešuje Centrum pro ekonomický výzkum a doktorské studium (CERGE) a Národohospodářský ústav Akademie věd (EI), je dnes z hlediska nejen výuky, ale i výzkumu považována za nejprestižnější ve střední a východní Evropě.

V září 1991 ji založili ekonomové Jan Švejnar a Jozef Zielenec. Školu pro studenty ze zemí bývalého východního bloku tehdy otvírali s tím, že bude zapotřebí vychovat novou generaci ekonomů, kteří budou schopni pomoci s transformací centrálně řízených ekonomik na tržní kapitalistické hospodářství.

„Přípravné práce začaly už na počátku roku 1990. K rozjezdu nám významně pomohly prostředky z Mellonovy nadace v New Yorku. S podporou se postupně přidaly třeba i Pew Charitable Trust, Fordova nadace, americká vláda a [Evropská unie](#),“ vzpomíná po letech Švejnar, který je dnes předsedou řídicího výboru celé instituce a současně profesorem na renomované Michiganské univerzitě.

Společné pracoviště Univerzity Karlovy a Akademie věd

„S Josefem Zieleniecem jsme na obou stranách Atlantiku vynaložili značné úsilí, abychom celý projekt dokázali nastartovat. Uvažovali jsme o Budapešti, Praze a Varšavě, a nakonec jsme se rozhodli pro Prahu. Velmi nám s tím tehdy pomohl Radim Palouš, první postkomunistický rektor Karlovy univerzity,“ říká Švejnar.

Palouš vzal totiž na začátku 90. let CERGE pod křídla Univerzity Karlovy v [Praze](#) (UK). V roce 1992 se Švejnar stal zakládajícím ředitelem Národohospodářského ústavu AV a CERGE s ním propojil (v názvu CERGE-EI je ústav zastoupen zkratkou EI). Od roku 1999 je CERGE-EI společným pracovištěm UK a Akademie věd ČR.

Studijní programy, které CERGE-EI studentům nabízí, jsou akreditovány v ČR i ve [Spojených státech](#). Výuka probíhá v angličtině, oproti českému pojetí je její styl o poznání interaktivnější a pedagogové kladou větší důraz na kreativitu a matematickou zdatnost studentů.

Programy CERGE-EI jsou určeny širokému spektru studentů, nejen českým, ale i zahraničním, zejména ze zemí střední a východní Evropy, včetně zemí bývalého Sovětského svazu a středoasijských republik.

Na kvalitu výuky dohlíží i poradce Obamy

„Zastoupení nejrůznějších národností se však postupně rozšiřuje,“ upozorňuje Švejnar. V řídicím výboru této akademické instituce, kterému předsedá, je celá plejáda renomovaných ekonomů - například nositel Nobelovy ceny Joseph Stiglitz či profesor Princetonské univerzity Alan Krueger, Švejnarův bývalý student, kterého americký prezident [Barack Obama](#) na konci letošního srpna jmenoval novým šéfem svých ekonomických poradců.

Cíle celé instituce se podle Švejnara ani po dvou desetiletích příliš nezměnily: „A to v tom smyslu, že stále poskytujeme výuku, která je stejná jako na špičkových světových univerzitách, které používají americký model. Naším studentům chceme dál umožňovat, aby mohli kvalitně studovat ekonomii ve všech oblastech, které tento vědní obor zahrnuje.“

Postupně se však obměňují témata, na která se učitelé a studenti CERGE zaměřují. „Zatímco v devadesátých letech to byla hlavně transformace centrálního plánování na tržní systém, dnes je jedním z důležitých témat například ekonomický rozvoj a integrace s Evropskou unií,“ poznamenává Švejnar.

Zájem o přijetí na CERGE je podle něj sice velký, škola však dostává jen omezený rozpočet, a tudíž stále přijímá jen relativně malý počet uchazečů. Snaží se teď více lákat i české studenty s dobrými výsledky z bakalářského či magisterského studia z jiných škol. Podíl českých studentů na této škole se dlouhodobě pohybuje mezi 20 až 30 procenty. CERGE během své dvacetileté historie udělilo přes 350 magisterských titulů a 114 titulů PhD. Vedle univerzit a velkých firem pracují jeho absolventi například v Mezinárodním měnovém fondu, ve Světové bance, pro [OSN](#) či nejrůznější Evropské instituce.

Doktorát v oboru ekonomie zde získal třeba i současný člen bankovní rady [ČNB](#) Lubomír Lízal a člen NERVu Daniel Münich. Většina profesorského sboru, včetně ředitele CERGE-EI Štěpána Jurajdy, získala své magisterské a PhD tituly na prestižních amerických univerzitách.

Projekt IDEA

Před dvěma lety se CERGE-EI z podnětu Švejnara rozšířilo o Institut pro demokracii a ekonomickou analýzu (IDEA). Ten působí jako nezávislé myšlenkové centrum (tzv. think-thank), přičemž se zaměřuje především na ekonomickou analýzu veřejných politik.

„Uvědomili jsme si, že máme úspěchy na poli výuky a výzkumu, ale potřebujeme zefektivnit jejich přeliv do reálné hospodářské politiky a všeobecného myšlení. Chceme poskytovat občanům kvalitní, na faktech založené analýzy různých aspektů veřejného života a neideologicky tak přispívat ke vzniku celonárodní vize a strategie pro budoucnost,“ vysvětluje důvody pro vznik think-thanku Švejnar.

Jak připomněl, IDEA už vydala řadu studií, které měly velký ohlas v médiích. Kromě novinářů s nimi pracují i ministři a jejich úředníci, stejně jako šéfové a ekonomové soukromých podniků a neziskových organizací.

Jakub Svoboda